

Βρυξέλλες, 5 Δεκεμβρίου 2017
(OR. en)

15387/17

Διοργανικός φάκελος:
2017/0312 (NLE)

RECH 406
COMPET 855
ATO 52

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	1 Δεκεμβρίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2017) 698 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2019-2020) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2017) 698 final.

σνημμ.: COM(2017) 698 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.12.2017
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
Ατομικής Ενέργειας (2019-2020) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 –
Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Για τη συνέχιση της χρηματοδότησης της πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης είναι απαραίτητη η έκδοση νέου κανονισμού προκειμένου να παραταθούν όλες οι ερευνητικές δραστηριότητες που ασκούνται στο πλαίσιο του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»¹.

Ο πρωταρχικός στόχος της χρηματοδοτούμενης από την Ευρατόμ έρευνας στον τομέα της σχάσης είναι η ενίσχυση της ασφάλειας των πυρηνικών τεχνολογιών. Η έρευνα αυτή συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη ασφαλών και αποδεκτών από το κοινό λύσεων για τη διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων και για τη στήριξη της ακτινοπροστασίας, καθώς και για την ανάπτυξη ιατρικών εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας. Η έρευνα της Ευρατόμ στον τομέα της σύντηξης έχει ως στόχο να συμβάλει στην απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές μέσω της ανάπτυξης της σύντηξης με μαγνητική συγκράτηση. Οι άμεσες δράσεις του προγράμματος συμβάλλουν στην εφαρμογή των πυρηνικών διασφαλίσεων στην Ευρώπη και στον κόσμο.

Η πρόταση σχετικά με το πρόγραμμα Ευρατόμ για την περίοδο 2019-2020 εξακολουθεί να συμπληρώνει το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020»². Καθορίζει τον προϋπολογισμό για άμεσες και έμμεσες δράσεις, ορίζει στόχους για την έρευνα και την ανάπτυξη (E&A) και προσδιορίζει μέσα στήριξης της E&A.

Η πρόταση θα διασφαλίσει τη συνέχιση της χρηματοδοτούμενης από την Ένωση έρευνας και εκπαίδευσης στην πυρηνική επιστήμη και τεχνολογία την περίοδο 2019-2020, διατηρώντας με τον τρόπο αυτό ένα πρόγραμμα που συμπληρώνει, επισπεύδει και συντονίζει τις δραστηριότητες των κρατών μελών με σκοπό τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας της Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, το τρέχον πρόγραμμα Ευρατόμ (2014-2018) δεσμεύεται από πενταετές χρονικό πλαίσιο. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης του προγράμματος την περίοδο 2019-2020. Με την προσέγγιση αυτή θα διασφαλιστεί η συνέχεια και η συνεκτικότητα της δράσης καθ' όλη τη διάρκεια της επταετούς περιόδου 2014-2020 και, ως εκ τούτου, θα επιτευχθεί μεγαλύτερη συνεκτικότητα με το χρονοδιάγραμμα του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020». Το στοιχείο αυτό αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία δεδομένου ότι τα προγράμματα Ευρατόμ και το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» επιδιώκουν αλληλοενισχυόμενους στόχους.

• Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Οι ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018 μεταφέρονται στο πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2019-2020. Έχει εξασφαλιστεί η πλήρης συνοχή του προγράμματος της περιόδου 2019-2020 τόσο με το προηγούμενο πρόγραμμα όσο και με την εκτίμηση επιπτώσεων για την περίοδο 2014-2020 που εκπονήθηκε πριν από την έκδοσή του.

¹ Κανονισμός του Συμβουλίου (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία» (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 948).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104).

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Το πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2019-2020 παραμένει συνεκτικό με όλες τις συναφείς πολιτικές της Ένωσης στους τομείς που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία γενικά, και τις πτυχές της πυρηνικής ενέργειας και ασφάλειας ειδικότερα. Ως εκ τούτου, στηρίζει την εφαρμογή των ακόλουθων οδηγιών:

- Οδηγία 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων³, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁴.
- Οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων⁵.
- Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες⁶.
- Το πρόγραμμα συμβάλλει στην εφαρμογή του κεφαλαίου 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, το οποίο αφορά το σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της ΕΕ. Συμβάλλει επίσης στα θεματολόγια και τις στρατηγικές της ΕΕ για τον τομέα της ασφάλειας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση για τον παρόντα κανονισμό είναι το άρθρο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Το πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2019-2020 εφαρμόζεται μέσω νέου κανονισμού.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας**

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 και τις *κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας*⁷, η Επιτροπή πραγματοποίησε ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018. Στην έκθεσή της (COM(2017) 697 final) παραθέτει στρατηγική επισκόπηση της διαδικασίας αξιολόγησης και τις απαντήσεις της στις συστάσεις των ανεξάρτητων ομάδων εμπειρογνομόνων. Τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD(2017) 426 final, SWD(2017) 427 final) καλύπτουν τους τομείς προς αξιολόγηση (συνάφεια, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα και ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία).

Από τις αναλύσεις της Επιτροπής δεν προέκυψε καθοριστικό εύρημα που να αμφισβητεί τη στρατηγική και τη μορφή του προγράμματος της περιόδου 2014-2018 ή που να απαιτεί την υποβολή πρότασης για αναθεώρηση του πεδίου εφαρμογής, των δραστηριοτήτων ή του τρόπου υλοποίησης του προγράμματος για την περίοδο 2019-2020. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την επίλυση τυχόν ζητημάτων που εκκρεμούν στην εκτελεστική απόφαση σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας της Ευρατόμ για την περίοδο 2019-2020.

Από την ενδιάμεση αξιολόγηση προέκυψε ότι οι προκλήσεις της πυρηνικής ασφάλειας και της μείωσης των δεξιοτήτων στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας στην Ευρώπη μπορούν να

³ ΕΕ L 172 της 2.7.2009, σ. 18.

⁴ ΕΕ L 219 της 25.7.2014, σ. 42.

⁵ ΕΕ L 199 της 2.8.2011, σ. 48.

⁶ ΕΕ L 13 της 17.1.2014, σ. 1.

⁷ COM(2015) 215 και SWD(2015) 110.

αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσω της αξιοποίησης των συνεργειών μεταξύ των ερευνητικών προσπαθειών των κρατών μελών και του ιδιωτικού τομέα, και μεταξύ επιστημονικών κλάδων και τεχνολογικών τομέων. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να ενισχύσει το πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας και να συντονίσει τις ερευνητικές προσπάθειες των κρατών μελών, αποτρέποντας την άσκοπη επανάληψη, διατηρώντας «κρίσιμη μάζα» σε βασικούς τομείς και διασφαλίζοντας την πλέον αποδοτική χρήση της δημόσιας χρηματοδότησης. Η Ε&Α στην ενέργεια σύντηξης έχει μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και εμφανίζει υψηλό κίνδυνο· η διεξαγωγή της στο πλαίσιο προγράμματος σε επίπεδο ΕΕ συνεπάγεται τον επιμερισμό του κινδύνου, καθώς και τη δημιουργία ευρύτερου πεδίου εφαρμογής και οικονομιών κλίμακας που δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν με άλλο τρόπο.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Σύμφωνα με τις *κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας*, η Επιτροπή διενέργησε δημόσια διαβούλευση την περίοδο μεταξύ Οκτωβρίου 2016 και Ιανουαρίου 2017 για να τροφοδοτήσει με στοιχεία την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018 και την πρόταση για το πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2019-2020. Έλαβε 323 απαντήσεις από μεμονωμένα άτομα και από ενδιαφερόμενη μέρη, τα οποία αντιπροσώπευαν όλους τους τομείς της έρευνας και τις διάφορες δραστηριότητες (δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί, οργανισμοί τεχνικής υποστήριξης, κεντρικοί οργανισμοί, τελικοί χρήστες κ.λπ.). Στη διαβούλευση καλύφθηκαν όλοι οι βασικοί τομείς αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της συνάφειας, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της υλοποίησης και της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ. Το 75 % του συνόλου των ερωτηθέντων είχε συμμετάσχει στο τρέχον ή σε προηγούμενα προγράμματα Ευρατόμ.

Συνολικά, τα σχόλια για το πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018 ήταν θετικά: το 80 % συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι το πρόγραμμα ήταν συναφές. Τα ποσοστά έγκρισης ποίκιλλαν μεταξύ πεδίων και ήταν υψηλότερα όσον αφορά την εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και την έρευνα για τη διαχείριση αποβλήτων και την ασφάλεια των υφιστάμενων αντιδραστήρων. Τα τελευταία αυτά πεδία και η έρευνα για τη σύντηξη αποτελούν επίσης τους τομείς στους οποίους οι ερωτηθέντες θεωρούσαν ότι είχε σημειωθεί η μεγαλύτερη πρόοδος και στους οποίους η Ευρώπη κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως. Οι ερωτηθέντες ανέφεραν την ανταλλαγή γνώσεων και την αξιοποίηση ευρύτερου αποθέματος ικανοτήτων ως τις κυριότερες πτυχές της προστιθέμενης αξίας του προγράμματος. Από την άλλη πλευρά, μόνο το 30 % θεώρησε ότι το πρόγραμμα είχε μοχλευτικό αποτέλεσμα για ιδιωτικές επενδύσεις.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της πρότασής της, η Επιτροπή συνέλεξε πληροφορίες και βασίστηκε στην εμπειρογνωμοσύνη πληθώρας πηγών. Το 2017, η Επιστημονική και Τεχνική Επιτροπή Ευρατόμ εξέδωσε γνώμη σχετικά με το μελλοντικό πρόγραμμα Ευρατόμ ενώ δύο ανεξάρτητες ομάδες εμπειρογνομόνων εκπόνησαν έκθεση σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018⁸. Το 2016, άλλη ομάδα εμπειρογνομόνων διεξήγαγε ενδιάμεση αξιολόγηση του ευρωπαϊκού κοινού προγράμματος σχετικά με την έρευνα για τη σύντηξη, όπως αυτό εφαρμόζεται από την κοινοπραξία EUROfusion (Ευρωπαϊκή κοινοπραξία για την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Με βάση τις ίδιες διατάξεις του προγράμματος Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018, το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020 διατηρεί το ίδιο πεδίο εφαρμογής και βασίζεται στην αρχική

⁸ Οι εκθέσεις είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση - https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home

εκ των προτέρων εκτίμηση επιπτώσεων που εκπονήθηκε για το σύνολο της επταετούς περιόδου (2014-2020) στο πλαίσιο της εκτίμησης επιπτώσεων του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020» (SEC(2011) 1427, παράρτημα 6). Στον χάρτη πορείας για το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020⁹ προβλέπεται η διεξαγωγή νέας εκτίμησης επιπτώσεων μόνον εάν η Επιτροπή προτείνει σημαντικές αλλαγές για την επέκταση του προγράμματος.

Η ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που προέβη στην ενδιάμεση αξιολόγηση των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ 2014-2018 απηύθυνε ορισμένες συστάσεις στην Επιτροπή¹⁰, ειδικότερα όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και σχετικά με τις πτυχές της έρευνας για την ακτινοπροστασία που αφορούν την υγεία. Οι συστάσεις αυτές θα ληφθούν υπόψη κατά την κατάρτιση του προγράμματος εργασίας του προγράμματος Ευρατόμ 2019-2020.

Όσον αφορά τις συστάσεις που αφορούν έμμεσες δράσεις στην έρευνα για τη σύντηξη, η Επιτροπή θα επικοινωνεί απευθείας με την κοινοπραξία EUROfusion για να διασφαλίσει ότι οι συστάσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Επί του παρόντος οι συστάσεις εξετάζονται, και η Επιτροπή θα παρακολουθεί τη διαδικασία αυτή στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων εποπτείας και διαχείρισης που ασκεί σχετικά με το πρόγραμμα Ευρατόμ¹¹.

Οι συστάσεις που αφορούν τις άμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ θα ληφθούν υπόψη στο μέγιστο δυνατό εύρος κατά τη διάρκεια της περιόδου. Ειδικότερα, θα ληφθεί υπόψη η σύσταση για συνέχιση των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων διαχείρισης γνώσεων και τη βελτίωση της ανοικτής πρόσβασης στις υποδομές πυρηνικής έρευνας του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC). Η αύξηση των συνεργειών με μη πυρηνικές δραστηριότητες θα εξεταστεί κυρίως στο πεδίο των εφαρμογών της πυρηνικής επιστήμης.

Ορισμένες συστάσεις αφορούν μακροπρόθεσμες πτυχές της πυρηνικής έρευνας ή μέσα τα οποία το πρόγραμμα χρησιμοποιεί από κοινού με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Η Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει αυτές τις συστάσεις στην εκ των προτέρων εκτίμηση επιπτώσεων για το επόμενο πρόγραμμα Ευρατόμ βάσει του νέου (μετά το 2020) πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ο προϋπολογισμός της πρότασης υποβάλλεται σε τρέχουσες τιμές. Στο επισυναπτόμενο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο παρατίθενται οι δημοσιονομικές επιπτώσεις, καθώς και οι επιπτώσεις στους ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

• Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Οι επιδόσεις του προγράμματος θα παρακολουθούνται σε ετήσια βάση με γνώμονα ένα σύνολο βασικών δεικτών επιδόσεων (βλέπε παράρτημα II), και έως το 2022 θα διενεργηθεί εκ των υστέρων αξιολόγηση. Επιπλέον, οι επιδόσεις θα αξιολογούνται στο επίπεδο των άμεσων και έμμεσων δράσεων, ως εξής:

- άμεσες δράσεις: οι επιδόσεις του JRC αξιολογούνται εσωτερικά μέσω ετήσιας εσωτερικής αξιολόγησης από ομοτίμους (αξιολόγηση της παραγωγικότητας και των επιπτώσεων – PRIME) με χρήση μεθοδολογίας αξιολόγησης πιστοποιημένης βάσει

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_en.pdf

¹⁰ Για λεπτομέρειες όσον αφορά τις συστάσεις και την απάντηση της Επιτροπής ανατρέξτε στην έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος της Ευρατόμ για την έρευνα και εκπαίδευση 2014-2018.

¹¹ Ό.π.

ISO, καθώς και εξωτερικά μέσω αξιολόγησης από ομοτίμους οι οποίοι είναι εμπειρογνώμονες κορυφαίου επιπέδου που επιλέγονται σε συνεννόηση με το διοικητικό συμβούλιο του JRC·

- έμμεσες δράσεις: τα επιμέρους έργα υπόκεινται σε υποχρεωτική ενδιάμεση αξιολόγηση.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Θεσπίζονται οι ακόλουθες βασικές αλλαγές σε σύγκριση με το πρόγραμμα Ευρατόμ της περιόδου 2014-2018:

- Στο άρθρο 4, ο προϋπολογισμός για τις άμεσες και έμμεσες δράσεις επικαιροποιείται για την περίοδο 2019-2020.
- Στο άρθρο 5 θεσπίζεται ο ανοικτός χαρακτήρας του προγράμματος Ευρατόμ 2019-2020 σε χώρες και εδάφη που συνδέονταν με το πρόγραμμα Ευρατόμ 2014-2018.
- Με το άρθρο 22 διαγράφονται οι παρωχημένες διατάξεις σχετικά με την αξιολόγηση του προγράμματος.
- Στο άρθρο 23 επικαιροποιούνται οι διατάξεις για την κατάργηση και οι μεταβατικές διατάξεις: σε αυτές περιλαμβάνονται διατάξεις που επιτρέπουν κονδύλια που είχαν διατεθεί σε χρηματοδοτικά μέσα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» να χρησιμοποιηθούν εκ νέου από το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020 (ή το διάδοχο πρόγραμμα)· η δυνατότητα μεταφοράς συσσωρευμένων αλλά μη δεσμευμένων εσόδων για ειδικό προορισμό (συνεισφορές από συνδεδεμένες χώρες) στο πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020· και η ομαλή συνέχιση των καθηκόντων της επιτροπής του προγράμματος.
- Επικαιροποιήθηκε το παράρτημα I σχετικά με τις δραστηριότητες που πρόκειται να λάβουν στήριξη από το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020 – η Ευρωπαϊκή Συμφωνία Ανάπτυξης Σύντηξης αντικαθίσταται από την EUROfusion. Η διατύπωση σχετικά με το Joint European Torus (JET) στο παράρτημα 1 αναθεωρήθηκε προκειμένου να μην προδικάζονται οι δυνατότητες χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος Ευρατόμ 2019-2020 οι οποίες πιθανότατα θα εξαρτηθούν από την έκβαση των διαπραγματεύσεων για το Brexit.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2019-2020) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7 πρώτη παράγραφος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹²,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας («Κοινότητα») είναι να συμβάλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου εντός των κρατών μελών συμπεριλαμβανομένης της προώθησης και της διευκόλυνσης της πυρηνικής έρευνας στα κράτη μέλη και της συμπλήρωσής της μέσω της διεξαγωγής ενός κοινοτικού προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης.
- (2) Η πυρηνική έρευνα μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική και οικονομική ευημερία και την περιβαλλοντική αειφορία βελτιώνοντας την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία και την ακτινοπροστασία. Εξίσου σημαντική είναι η δυνητική συμβολή της πυρηνικής έρευνας στη μακροπρόθεσμη απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές με ασφαλή και αποδοτικό τρόπο.
- (3) Στην ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης της Κοινότητας για την περίοδο 2014-2018 που θεσπίστηκε με τον κανονισμό του Συμβουλίου (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013¹³ («πρόγραμμα 2014-2018») διατυπώθηκε το συμπέρασμα ότι η δράση είναι συναφής και εξακολουθεί να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια και προστασία και τις πυρηνικές διασφαλίσεις, τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, την ακτινοπροστασία και την ενέργεια σύντηξης.
- (4) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση της πυρηνικής έρευνας σε επίπεδο Κοινότητας, είναι απαραίτητη η θέσπιση του προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης της Κοινότητας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου

¹² ΕΕ C της , σ. .

¹³ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία» (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 948).

2020 («πρόγραμμα Ευρατόμ»). Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να έχει τους ίδιους στόχους με το πρόγραμμα της περιόδου 2014-2018, να παρέχει στήριξη στις ίδιες δραστηριότητες και να χρησιμοποιεί τον ίδιο τρόπο υλοποίησης, ο οποίος αποδείχθηκε αποδοτικός και κατάλληλος για τον σκοπό της επίτευξης των στόχων του προγράμματος.

- (5) Στηρίζοντας την πυρηνική έρευνα, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος-πλαίσιου για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020» («πρόγραμμα-πλαίσιο "Ορίζοντας 2020"») που έχει θεσπιστεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴ και θα διευκολύνει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και τη δημιουργία και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.
- (6) Παρά τον ενδεχόμενο αντίκτυπο της πυρηνικής ενέργειας στην προσφορά ενέργειας και την οικονομική ανάπτυξη, τα σοβαρά πυρηνικά ατυχήματα ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία. Συνεπώς, θα πρέπει να δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή σημασία στην πυρηνική ασφάλεια και, εάν συντρέχει περίπτωση, στις πτυχές προστασίας για τις οποίες αρμόδιο είναι το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ.
- (7) Το ευρωπαϊκό στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών («σχέδιο ΣΕΤ»), που εκτίθεται στα συμπεράσματα της συνεδρίασης του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2008 στις Βρυξέλλες, επιταχύνει τη συγκρότηση μιας δέσμης τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Στη συνεδρίασή του της 4ης Φεβρουαρίου 2011, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα προωθήσουν τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σε ασφαλείς και αειφόρες τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και θα επικεντρωθούν στην υλοποίηση των τεχνολογικών προτεραιοτήτων που ορίζονται στο σχέδιο ΣΕΤ. Κάθε κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να επιλέξει το είδος της τεχνολογίας που θα υποστηρίξει.
- (8) Καθώς όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν πυρηνικές εγκαταστάσεις ή χρησιμοποιούν ραδιενεργά υλικά ιδιαίτερα για ιατρικούς σκοπούς, το Συμβούλιο αναγνώρισε στα συμπεράσματα της συνεδρίασής του της 1ης και 2ας Δεκεμβρίου 2008 στις Βρυξέλλες τη συνεχιζόμενη ανάγκη για δεξιότητες στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας, ιδιαίτερα μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης που σχετίζεται με την έρευνα και υπόκειται σε συντονισμό σε επίπεδο Κοινότητας.
- (9) Παρόλο που το κάθε κράτος μέλος θα αποφασίσει μόνο του αν θα χρησιμοποιήσει ή όχι την πυρηνική ενέργεια, αναγνωρίζεται επίσης ότι η πυρηνική ενέργεια έχει διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη.
- (10) Μέσω της υπογραφής της συμφωνίας για την ίδρυση του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER με σκοπό την από κοινού υλοποίηση του έργου ITER¹⁵, η Κοινότητα ανέλαβε να συμμετάσχει στην κατασκευή και τη μελλοντική εκμετάλλευση του ITER. Η συνεισφορά της Κοινότητας τελεί υπό τη διαχείριση της «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104).

¹⁵ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 62.

σύντηξης» («Fusion for Energy»), που ιδρύθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ¹⁶.

- (11) Προκειμένου να καταστεί η σύντηξη αξιόπιστη επιλογή για την εμπορική παραγωγή ενέργειας, είναι καταρχάς αναγκαία η επιτυχής και έγκαιρη ολοκλήρωση της κατασκευής του ITER και η έναρξη της λειτουργίας του. Κατά δεύτερον, είναι αναγκαίο να καταρτιστεί ένας φιλόδοξος αλλά ρεαλιστικός χάρτης πορείας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, το ευρωπαϊκό πρόγραμμα σύντηξης πρέπει να προσανατολιστεί σε κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων για την υλοποίηση του εν λόγω χάρτη πορείας. Προκειμένου να εξασφαλιστούν τα επιτεύγματα των εν εξελίξει ερευνητικών δραστηριοτήτων σύντηξης αλλά και η μακροπρόθεσμη δέσμευση και η συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της σύντηξης, θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνέχιση της παροχής στήριξης από την Κοινότητα. Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση καταρχάς στις δραστηριότητες υποστήριξης του ITER αλλά και στις εξελίξεις προς τον αντιδραστήρα επίδειξης, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα κατά περίπτωση. Ο εν λόγω εξορθολογισμός και επαναπροσδιορισμός θα πρέπει να επιτευχθεί χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η ηγετική θέση της Ευρώπης στην επιστημονική κοινότητα σύντηξης.
- (12) Το JRC θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει ανεξάρτητη επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη προσανατολισμένη στον πελάτη για τη διαμόρφωση, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση κοινοτικών πολιτικών, ιδιαίτερα στον τομέα της έρευνας και εκπαίδευσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία. Προκειμένου να βελτιστοποιηθούν οι ανθρωπίνι πόροι και να εξασφαλιστεί ότι δεν πραγματοποιούνται επικαλυπτόμενες έρευνες στην ΕΕ, οι τυχόν νέες δραστηριότητες του JRC θα πρέπει να αναλύονται ώστε να ελέγχεται η συνοχή τους με τις δραστηριότητες που ήδη αναπτύσσουν τα κράτη μέλη. Στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», οι πτυχές που αφορούν την προστασία θα πρέπει να περιορίζονται στις άμεσες δράσεις του JRC.
- (13) Το JRC θα πρέπει να συνεχίσει να δημιουργεί πρόσθετους πόρους μέσω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ, εργασιών για τρίτα μέρη και, σε μικρότερο βαθμό, της εκμετάλλευσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (14) Προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών, ο ρόλος της Ένωσης είναι η ανάπτυξη ενός πλαισίου για την υποστήριξη της από κοινού έρευνας αιχμής, της δημιουργίας γνώσεων και της διατήρησης των γνώσεων σχετικά με τις τεχνολογίες πυρηνικής σχάσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ασφάλεια, την προστασία, την ακτινοπροστασία και τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Αυτό απαιτεί ανεξάρτητα επιστημονικά στοιχεία, για τη συγκέντρωση των οποίων η συμβολή του JRC μπορεί να είναι καθοριστική. Αυτό έχει αναγνωριστεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 6ης Οκτωβρίου 2010, με τίτλο «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 Ένωση Καινοτομίας», στην οποία η Επιτροπή διατύπωσε την πρόθεσή της να ενισχύσει τα επιστημονικά στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής μέσω του JRC. Το JRC προτίθεται να

¹⁶ Απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ, της 27ης Μαρτίου 2007, περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 90, 30.3.2007, σ. 58).

ανταποκριθεί στην πρόκληση αυτή, εστιάζοντας την έρευνα που διεξάγει στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας στις προτεραιότητες πολιτικής της Ένωσης.

- (15) Με στόχο την εμβάθυνση της σχέσης μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού στην επιστήμη, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να ενθαρρύνει την τεκμηριωμένη ενασχόληση των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών με ζητήματα έρευνας και καινοτομίας μέσω της προώθησης της επιστημονικής εκπαίδευσης, της καλύτερης πρόσβασης στην επιστημονική γνώση, της ανάπτυξης υπεύθυνων προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών και μέσω της διευκόλυνσης της συμμετοχής τους στις δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ.
- (16) Η υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ευκαιρίες και ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας, της βιομηχανίας, των πολιτικών και της κοινωνίας. Από αυτή την άποψη, τα προγράμματα θα πρέπει να θεσπίζονται σε στενή συνεργασία με ενδιαφερόμενα μέρη από όλους τους σχετικούς τομείς και θα πρέπει να παρέχεται επαρκής ευελιξία προσαρμογής στις νέες εξελίξεις. Στη διάρκεια του προγράμματος Ευρατόμ ενδέχεται να ζητηθούν εξωτερικές συμβουλές, μέσω μεταξύ άλλων της χρήσης σχετικών δομών, όπως είναι οι Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες.
- (17) Στα αποτελέσματα των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο συνέδριο με τίτλο «Οφέλη και περιορισμοί της έρευνας πυρηνικής σχάσης για μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», το οποίο έλαβε χώρα στο πλαίσιο διεπιστημονικής μελέτης με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, εμπειρογνομόνων από τους τομείς της ενέργειας, των οικονομικών και των κοινωνικών επιστημών και συνδιοργανώθηκε από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στις Βρυξέλλες στις 26 και 27 Φεβρουαρίου 2013, αναγνωρίζεται η ανάγκη να συνεχιστεί η πυρηνική έρευνα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (18) Αναμένεται ότι το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμβάλει στην ελκυστικότητα του επαγγέλματος του ερευνητή στην Ένωση. Θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών¹⁷, καθώς και σε άλλα σχετικά πλαίσια αναφοράς που ορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, τηρουμένου του προαιρετικού χαρακτήρα τους.
- (19) Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ θα πρέπει να στοχεύουν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ των φύλων στην έρευνα και την καινοτομία, πιο συγκεκριμένα μέσω της αντιμετώπισης των υποκείμενων αιτίων των διαφορών μεταξύ των φύλων, μέσω της πλήρους αξιοποίησης των δυνατοτήτων τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών ερευνητών και μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο των έργων ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της έρευνας και να ενισχυθεί η καινοτομία. Οι δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να στοχεύουν στην εφαρμογή των αρχών που αφορούν την ισότητα μεταξύ των φύλων όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

¹⁷ Σύσταση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2005, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και έναν κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών (EE L 75, 22.3.2005, σ. 67).

- (20) Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υποστηρίζει το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να τηρούν τις θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές. Θα πρέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο, να λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες σε θέματα ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ομάδας για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών. Οι ερευνητικές δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 13 της ΣΛΕΕ και να περιορίζουν τη χρήση ζώων στην έρευνα και τις δοκιμές, με απώτερο στόχο την αντικατάσταση της χρήσης ζώων. Όλες οι δραστηριότητες θα πρέπει να διεξάγονται διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου.
- (21) Μεγαλύτερος αντίκτυπος αναμένεται ότι θα επιτευχθεί με τον συνδυασμό του προγράμματος Ευρατόμ με ιδιωτικά κεφάλαια στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε καίριους τομείς όπου η έρευνα και η καινοτομία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των ευρύτερων επιδιώξεων ανταγωνιστικότητας της Ένωσης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη συμμετοχή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- (22) Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να προωθήσει τη συνεργασία με τρίτες χώρες, ιδίως στο πεδίο της ασφάλειας, με βάση το κοινό συμφέρον και το αμοιβαίο όφελος, προκειμένου ιδίως να προαχθεί η συνεχής βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας.
- (23) Προκειμένου να διατηρηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, η χρηματοδότηση που παρέχεται από το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να αποφευχθούν στρεβλώσεις της αγοράς, όπως ο παραγκωνισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η δημιουργία αναποτελεσματικών δομών αγοράς ή η συντήρηση μη αποδοτικών επιχειρήσεων.
- (24) Η ανάγκη υιοθέτησης μιας νέας προσέγγισης για τον έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνου στη χρηματοδότηση της έρευνας στην Ένωση αναγνωρίστηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2011 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του, το οποίο ζήτησε μια νέα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, καθώς και μεταξύ της ανάληψης και της αποφυγής κινδύνων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την απλοποίηση της εκτέλεσης των προγραμμάτων-πλαίσίων έρευνας¹⁸, ζήτησε μια ρεαλιστική στροφή προς διοικητική και δημοσιονομική απλούστευση και δήλωσε ότι η διαχείριση της ενωσιακής χρηματοδότησης της έρευνας πρέπει να βασίζεται περισσότερο στην εμπιστοσύνη και να έχει μεγαλύτερη ανοχή στους κινδύνους έναντι των συμμετεχόντων.
- (25) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, εφόσον χρειάζεται, της επιβολής ποινών. Μια αναθεωρημένη στρατηγική ελέγχου, στην οποία η εστίαση θα μετατίθεται από την ελαχιστοποίηση των ποσοστών σφάλματος στον έλεγχο βάσει των κινδύνων και στον εντοπισμό της απάτης, αναμένεται να μειώσει τον φόρτο του ελέγχου για τους συμμετέχοντες.
- (26) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προγράμματος Ευρατόμ και της υλοποίησής του με τον πλέον αποτελεσματικό και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, με παράλληλη μέριμνα για την εξασφάλιση ασφάλειας

¹⁸

EE C 74 E της 13.3.2012, σ. 34.

δικαίου και προσβασιμότητας του προγράμματος από κάθε συμμετέχοντα. Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις οικείες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («δημοσιονομικός κανονισμός»)¹⁹ και με τις απαιτήσεις της απλούστευσης και της βελτίωσης της νομοθεσίας.

- (27) Για τη διασφάλιση της πλέον αποτελεσματικής υλοποίησης και της εύκολης πρόσβασης για όλους τους συμμετέχοντες μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, και για την επίτευξη συνεπούς, ολοκληρωμένου και διαφανούς πλαισίου για τους συμμετέχοντες, η συμμετοχή στο πρόγραμμα Ευρατόμ και η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας θα πρέπει να υπόκειται στους κανόνες που εφαρμόζονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με ορισμένες προσαρμογές ή εξαιρέσεις.
- (28) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η πλέον αποδοτική χρήση των χρηματοδοτικών μέσων πίστωσης και κεφαλαιακής συμμετοχής που έχουν θεσπιστεί βάσει του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020», και να διατηρηθεί παράλληλα ο διακριτός χαρακτήρας των δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ καθώς και να αξιοποιηθεί πλήρως ο διαθέσιμος προϋπολογισμός, οι επιστροφές που προκύπτουν από οποιοδήποτε από τα χρηματοδοτικά αυτά μέσα λόγω της μη αξιοποίησης των κονδυλίων που διατέθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ ή του προγράμματος της περιόδου 2014-2018 θα πρέπει να μεταφέρονται απευθείας στο πρόγραμμα Ευρατόμ ή το διάδοχο πρόγραμμα.
- (29) Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η δυνατότητα χρήσης των διαθέσιμων εξωτερικών εσόδων ειδικού προορισμού που συγκεντρώθηκαν στο τέλος του προγράμματος της περιόδου 2014-2018 δεδομένου, ιδίως, ότι με το πρόγραμμα Ευρατόμ επιδιώκεται η υλοποίηση των ιδίων στόχων και δράσεων.
- (30) Είναι σημαντικό να συνεχιστεί η διευκόλυνση της εκμετάλλευσης της πνευματικής ιδιοκτησίας που αναπτύσσουν οι συμμετέχοντες, προστατεύοντας παράλληλα τα νόμιμα συμφέροντα άλλων συμμετεχόντων και της Κοινότητας σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας («Συνθήκη»).
- (31) Τα Ταμεία Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση της Επιτροπής και έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 του Συμβουλίου²⁰ και τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 του Συμβουλίου²¹, έχουν αποδειχθεί ένας σημαντικός μηχανισμός διασφάλισης ο οποίος μετριάζει τους κινδύνους που συνδέονται με τα οφειλόμενα ποσά τα οποία δεν επιστρέφονται από ασυνεπείς συμμετέχοντες. Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που θεσπίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

²⁰ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2006, με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στη δράση που αναλαμβάνεται δύναμει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2011) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 1.).

²¹ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, περί καθορισμού των κανόνων συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις βάσει του προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κανόνων διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2012-2013) (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 1.).

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² θα πρέπει επίσης να καλύπτει δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

- (32) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή των έμμεσων δράσεων βάσει του προγράμματος της Ευρατόμ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές εξουσίες για την έγκριση προγραμμάτων εργασίας και η εξουσία λήψης απόφασης για την έγκριση της χρηματοδότησης των έμμεσων δράσεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές εξουσίες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³.
- (33) Η επίτευξη των στόχων του προγράμματος Ευρατόμ στους σχετικούς τομείς απαιτεί την υποστήριξη εγκάρσιων δραστηριοτήτων, τόσο στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ όσο και από κοινού με τις δραστηριότητες του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζοντας 2020».
- (34) Η αποτελεσματική διαχείριση των επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και της παρακολούθησης, απαιτεί την ανάπτυξη ειδικών δεικτών επιδόσεων οι οποίοι είναι δυνατόν να μετρηθούν με την πάροδο του χρόνου, είναι ρεαλιστικοί και αντικατοπτρίζουν τη λογική παρέμβασης, και επίσης είναι σχετικοί με την κατάλληλη ιεράρχηση στόχων και δραστηριοτήτων. Θα πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλοι μηχανισμοί συντονισμού της υλοποίησης και της παρακολούθησης του προγράμματος Ευρατόμ, αφενός, καθώς και της παρακολούθησης της προόδου, των επιτευγμάτων και της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, αφετέρου.
- (35) Έχει ληφθεί η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του JRC, το οποίο συγκροτήθηκε με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής²⁴, σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του ειδικού προγράμματος για τις άμεσες δράσεις του JRC.
- (36) Για λόγους ασφαλείας δικαίου, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1314/2013.
- (37) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Επιστημονικής και Τεχνικής Επιτροπής Ευρατόμ,
- ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:**

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΘΕΣΠΙΣΗ

Άρθρο 1

Θέσπιση

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 («πρόγραμμα Ευρατόμ»), και διατυπώνονται οι κανόνες συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε προγράμματα φορέων χρηματοδότησης οι οποίοι διαχειρίζονται τα κονδύλια που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και στις δραστηριότητες που διεξάγονται

²² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 81).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

²⁴ Απόφαση της Επιτροπής 96/282/Ευρατόμ, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107, 30.4.1996, σ. 12).

από κοινού δυνάμει του παρόντος κανονισμού και του προγράμματος-πλασίου «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας»: όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, της διάδοσης και βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων και της τόνωσης της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (εφεξής «Κοινότητα»).
- β) «άμεσες δράσεις»: οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει η Επιτροπή μέσω του Κοινού Κέντρου Ερευνών της (εφεξής «JRC»).
- γ) «έμμεσες δράσεις»: οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στις οποίες η Ένωση ή η Κοινότητα (εφεξής «Ένωση») παρέχει χρηματοδοτική στήριξη και οι οποίες αναλαμβάνονται από συμμετέχοντες.
- δ) «σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα»: σύμπραξη στην οποία εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα, η Κοινότητα και, ενδεχομένως, άλλοι εταίροι, όπως φορείς του δημοσίου, δεσμεύονται να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.
- ε) «σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων»: σύμπραξη στην οποία φορείς του δημοσίου ή φορείς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο δεσμεύονται με την Κοινότητα να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.

Άρθρο 3

Στόχοι

1. Γενικός στόχος του προγράμματος Ευρατόμ είναι η άσκηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της προστασίας και της ακτινοπροστασίας, και ιδίως η δυνητική συμβολή στη μακροπρόθεσμη απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές με ασφαλή και αποδοτικό τρόπο. Ο γενικός στόχος υλοποιείται μέσω των δραστηριοτήτων που προσδιορίζονται στο παράρτημα Ι υπό τη μορφή άμεσων και έμμεσων δράσεων που προωθούν τους ειδικούς στόχους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
2. Οι έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ έχουν τους κατωτέρω ειδικούς στόχους:
 - α) υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων.
 - β) συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικώς παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της

τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης·

- γ) υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας της πυρηνικής εμπειρογνομosύνης και αριστείας στην Ένωση·
- δ) υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και της ανάπτυξης ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφαλούς και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων·
- ε) πρόοδος προς την κατάδειξη της σκοπιμότητας της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης·
- στ) ενέργειες ώστε να τεθούν οι βάσεις για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης·
- ζ) προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας·
- η) διασφάλιση της διαθεσιμότητας και χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας.

3. Οι άμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ έχουν τους κατωτέρω ειδικούς στόχους:

- α) βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται: ασφάλεια πυρηνικών αντιδραστήρων και καυσίμων, διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης· παροπλισμός και ετοιμότητα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
- β) βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά·
- γ) αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση στον πυρηνικό τομέα·
- δ) ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- ε) υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Οποιαδήποτε νέα ανάθεση δραστηριοτήτων στο JRC αναλύεται από το διοικητικό συμβούλιο του JRC για να ελεγχθεί η συνοχή τους με δραστηριότητες που πραγματοποιούνται ήδη στα κράτη μέλη.

4. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι προτεραιότητες και δραστηριότητες που λαμβάνουν στήριξη ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις της επιστήμης, της τεχνολογίας, της καινοτομίας, της χάραξης πολιτικών, των αγορών και της κοινωνίας, ώστε να βελτιστοποιηθούν οι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι και να αποφευχθεί η επικάλυψη δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και ανάπτυξης στην Ένωση.

5. Στο πλαίσιο των ειδικών στόχων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, μπορούν να ληφθούν υπόψη νέες και απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν στη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ. Μπορεί για παράδειγμα να

περιληφθεί, εάν αιτιολογείται δεόντως, η ανταπόκριση σε νεοεμφανιζόμενες ευκαιρίες, κρίσεις και απειλές, σε ανάγκες που σχετίζονται με την ανάπτυξη νέων πολιτικών της Ένωσης και η πιλοτική εφαρμογή δράσεων των οποίων η στήριξη προβλέπεται στο πλαίσιο μελλοντικών προγραμμάτων.

Άρθρο 4 **Προϋπολογισμός**

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ ανέρχεται σε 770 220 000 EUR. Το εν λόγω ποσό κατανέμεται ως εξής:
 - α) έμμεσες δράσεις για το πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με τη σύντηξη: 349 834 000 EUR·
 - β) έμμεσες δράσεις για πυρηνική σχάση, ασφάλεια και ακτινοπροστασία: 151 579 000 EUR·
 - γ) άμεσες δράσεις: 268 807 000 EUR.

Για την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ, το ποσοστό για τις διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής δεν υπερβαίνει κατά μέσο όρο το 6 % κατά τη διάρκεια του προγράμματος Ευρατόμ.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος Ευρατόμ μπορεί να καλύψει δαπάνες οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης που απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος και για την επίτευξη των στόχων του, ιδίως μελέτες και συναντήσεις εμπειρογνομόνων, εφόσον σχετίζονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, και δαπάνες που συνδέονται με δίκτυα τεχνολογίας των πληροφοριών με επίκεντρο την επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και όλες τις άλλες δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής στις οποίες υποβάλλεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος Ευρατόμ. Οι δαπάνες για τις συνεχείς και επαναλαμβανόμενες δράσεις, π.χ. λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι και δίκτυα ΤΠ καλύπτονται εντός των ορίων των διοικητικών δαπανών της Επιτροπής που καθορίζονται στην παράγραφο 1.
3. Εφόσον είναι αναγκαίο και δεόντως δικαιολογημένο, μπορούν να εγγράφονται πιστώσεις στον προϋπολογισμό μετά το 2020 για την κάλυψη δαπανών τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
4. Εάν οι άμεσες δράσεις συμβάλλουν σε πρωτοβουλίες θεσπιζόμενες από οντότητες στις οποίες η Επιτροπή έχει αναθέσει την εκτέλεση καθηκόντων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και το άρθρο 15, η συμβολή αυτή δεν θεωρείται μέρος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που χορηγείται στις εν λόγω πρωτοβουλίες.
5. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό μπορούν να κατανεμηθούν σε ετήσιες δόσεις. Κάθε έτος η Επιτροπή δεσμεύει τις ετήσιες δόσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο των δράσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη, τις εκτιμώμενες ανάγκες και τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Άρθρο 5
Σύνδεση τρίτων χωρών

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ είναι ανοικτό στη σύνδεση:
 - α) χωρών υπό ένταξη, υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών σε προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις των συμβουλίων σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες·
 - β) μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) ή χωρών ή εδαφών που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) καλές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
 - ii) καλό ιστορικό συμμετοχής σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης·
 - iii) δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας·
 - γ) χώρες ή εδάφη που είναι συνδεδεμένες με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρατόμ ή το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ για την περίοδο 2014-2018.
2. Οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των συνδεδεμένων χωρών στο πρόγραμμα Ευρατόμ, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, με βάση το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της συνδεδεμένης χώρας, καθορίζονται από διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών.

ΤΙΤΛΟΣ II
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I
Υλοποίηση, διαχείριση και μορφές στήριξης

Άρθρο 6
Διαχείριση και μορφές κοινοτικής στήριξης

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται μέσω έμμεσων δράσεων που χρησιμοποιούν μία ή περισσότερες από τις μορφές χρηματοδότησης οι οποίες προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, και συγκεκριμένα επιχορηγήσεις, έπαθλα, δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτικά μέσα. Η κοινοτική στήριξη αποτελείται επίσης από άμεσες δράσεις με τη μορφή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει το JRC.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να αναθέσει τμήμα της υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ στους φορείς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναθέσει την υλοποίηση έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ σε φορείς που δημιουργούνται ή στους οποίους γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020».

3. Η Επιτροπή εκδίδει μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, την απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης έμμεσων δράσεων.

Άρθρο 7

Κανόνες συμμετοχής και διάδοσης ερευνητικών αποτελεσμάτων

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η συμμετοχή οποιασδήποτε νομικής οντότητας σε έμμεσες δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ διέπεται από τους κανόνες που διατυπώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
2. Για τους σκοπούς του προγράμματος Ευρατόμ, οι «κανόνες ασφαλείας» που αναφέρονται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 περιλαμβάνουν τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί, όσον αφορά τα αποτελέσματα που παράγονται από συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά από την Κοινότητα, να εγείρει αντιρρήσεις για μεταβιβάσεις κυριότητας ή παροχές αποκλειστικής ή μη αποκλειστικής άδειας σε τρίτους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα η οποία δεν είναι συνδεδεμένη με το πρόγραμμα Ευρατόμ, εάν θεωρεί ότι η παροχή ή μεταβίβαση δεν συνάδει με τα συμφέροντα ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης ή ότι αντίκειται σε δεοντολογικές αρχές ή ότι ανακινεί ζητήματα προστασίας. Στα «ζητήματα προστασίας» περιλαμβάνονται τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013, η Κοινότητα και οι κοινές επιχειρήσεις της, για τους σκοπούς ανάπτυξης, εφαρμογής και παρακολούθησης των πολιτικών και των προγραμμάτων της Κοινότητας ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν μέσω της διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, απολαμβάνουν δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα συμμετέχοντος που έχει λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά από την Κοινότητα. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιλαμβάνουν το δικαίωμα εκχώρησης άδειας σε τρίτους για χρήση των αποτελεσμάτων σε δημόσιες συμβάσεις και το δικαίωμα περαιτέρω εκχώρησης αδειών, περιορίζονται δε σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση και παραχωρούνται ατελώς.

3. Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που θεσπίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 καλύπτει τον κίνδυνο που συνδέεται με τη μη είσπραξη ποσών οφειλόμενων από συμμετέχοντες σε δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν μέσω επιχορηγήσεων από την Επιτροπή ή φορέων χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 8

Εγκάρσιες δραστηριότητες

1. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που είναι κοινές για το πρόγραμμα Ευρατόμ και το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», δραστηριότητες οι οποίες αφορούν τόσο τις

έμμεσες δράσεις που προβλέπονται στο παράρτημα I και/ή δραστηριότητες που υλοποιούν το ειδικό πρόγραμμα του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020», όπως θεσπίστηκε με την απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου²⁵, μπορούν να ωφεληθούν από τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου χρηματοδοτική συνεισφορά μπορεί να συνδυαστεί με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές για έμμεσες δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, και να υλοποιηθούν μέσω ενιαίου μηχανισμού χρηματοδότησης.

Άρθρο 9

Ισότητα των φύλων

Το πρόγραμμα Ευρατόμ διασφαλίζει την αποτελεσματική προώθηση της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στην έρευνα και την καινοτομία.

Άρθρο 10

Αρχές δεοντολογίας

1. Όλες οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ συμμορφώνονται με τις αρχές δεοντολογίας και τη σχετική εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου καθώς και των συμπληρωματικών πρωτοκόλλων της.

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην αρχή της αναλογικότητας, στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, στο δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο δικαίωμα στη σωματική και διανοητική ακεραιότητα του ατόμου, στο δικαίωμα της μη εισαγωγής διακρίσεων και στην ανάγκη διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

2. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που ασκούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ εστιάζουν αποκλειστικά στις εφαρμογές πολιτικού χαρακτήρα.

Άρθρο 11

Προγράμματα εργασίας

1. Η Επιτροπή εκδίδει μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, τα προγράμματα εργασίας για την υλοποίηση έμμεσων δράσεων. Τα προγράμματα εργασίας επιτρέπουν προσεγγίσεις «εκ των κάτω προς τα άνω», οι οποίες αντιμετωπίζουν τους στόχους με καινοτόμους τρόπους.

Τα προγράμματα εργασίας ορίζουν τα βασικά στοιχεία υλοποίησης των δράσεων σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι

²⁵ Απόφαση του Συμβουλίου 2013/743/ΕΕ, της 3ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014 – 2020)

λεπτομερείς στόχοι τους, η σχετική χρηματοδότηση και το χρονοδιάγραμμα, καθώς και μια πολυετής προσέγγιση και στρατηγικοί προσανατολισμοί για τα επόμενα έτη υλοποίησης.

2. Για τις άμεσες δράσεις, η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ, πολυετές πρόγραμμα εργασίας, στο οποίο ορίζονται με περισσότερες λεπτομέρειες οι στόχοι και οι επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που παρουσιάζονται στο παράρτημα Ι, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Το ανωτέρω πολυετές πρόγραμμα εργασίας λαμβάνει επίσης υπόψη τις σχετικές ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται από τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Το πρόγραμμα επικαιροποιείται όποτε και όπως κρίνεται σκόπιμο.

3. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 λαμβάνουν υπόψη την τρέχουσα κατάσταση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, καθώς και τις σχετικές εξελίξεις στην ασκούμενη πολιτική, την αγορά και την κοινωνία. Επικαιροποιούνται όποτε και όπως κρίνεται σκόπιμο.
4. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 περιλαμβάνουν ενότητα στην οποία προσδιορίζονται οι εγκάρσιες δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8.

Άρθρο 12

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η επιτροπή²⁶ συνεδριάζει σε δύο διαφορετικές συνθέσεις, μία για θέματα του προγράμματος Ευρατόμ σχετικά με τη σχάση και μία για θέματα σχετικά με τη σύντηξη.
3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Σε περίπτωση που η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 13

Ενημέρωση της επιτροπής

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την επιτροπή του άρθρου 12 σχετικά με τη γενικότερη πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ και της παρέχει εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με όλες τις έμμεσες δράσεις που προτείνονται ή χρηματοδοτούνται δυνάμει του προγράμματος Ευρατόμ.

²⁶ Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του προγράμματος Ευρατόμ, για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής του προγράμματος όπως ορίζεται στην ημερήσια διάταξη, η Επιτροπή θα καταβάλλει, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει εκδώσει, τα έξοδα ενός αντιπροσώπου ανά κράτος μέλος καθώς και ενός εμπειρογνώμονα/συμβούλου ανά κράτος μέλος για τα σημεία της ημερήσιας διάταξης για τα οποία ένα κράτος μέλος χρειάζεται ειδική εμπειρογνομosύνη.

Άρθρο 14

Εξωτερικές συμβουλές και συμμετοχή της κοινωνίας

1. Για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ λαμβάνονται υπόψη οι συμβουλές και εισηγήσεις που παρέχονται, κατά περίπτωση, από:
 - α) την Επιστημονική και Τεχνική Επιτροπή Ευρατόμ όπως ορίζει το άρθρο 134 της Συνθήκης,
 - β) ανεξάρτητες συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου που συγκροτούνται από την Επιτροπή,
 - γ) δομές διαλόγου που έχουν συσταθεί βάσει διεθνών επιστημονικών και τεχνολογικών συμφωνιών,
 - δ) δραστηριότητες προσανατολισμένες στο μέλλον,
 - ε) στοχευμένες δημόσιες διαβουλεύσεις (στις οποίες περιλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, περιφερειακές και εθνικές αρχές ή ενδιαφερόμενα μέρη) και
 - στ) διαφανείς και διαδραστικές διαδικασίες που διασφαλίζουν τη στήριξη υπεύθυνων εργασιών έρευνας και καινοτομίας.
2. Επίσης, λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που καταρτίστηκαν, μεταξύ άλλων, από τις Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες, τις Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού και τις Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικά πεδία δράσης

Άρθρο 15

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην εξασφάλιση της επαρκούς συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) καθώς και του ιδιωτικού τομέα εν γένει στο πρόγραμμα Ευρατόμ καθώς και του αντίκτυπου της καινοτομίας σε αυτές. Οι ποσοτικές και ποιοτικές εκτιμήσεις της συμμετοχής των ΜΜΕ πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των ρυθμίσεων αξιολόγησης και παρακολούθησης.

Άρθρο 16

Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και μεταξύ δημόσιων φορέων

Για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3, μπορεί να υλοποιούνται ειδικές δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ μέσω:

- α) κοινών επιχειρήσεων που ιδρύονται βάσει του κεφαλαίου 5 της Συνθήκης,
- β) συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων, βάσει του μηχανισμού χρηματοδότησης «δράσεις συγχρηματοδότησης προγράμματος»,
- γ) συμβατικών συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

Άρθρο 17

Διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στις έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013. Εξαιρέσεις στη γενική αρχή προβλέπονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού. Η διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς προωθείται από το πρόγραμμα Ευρατόμ με σκοπό:
 - α) την ενίσχυση της αριστείας και ελκυστικότητας της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και της οικονομικής και βιομηχανικής ανταγωνιστικότητάς της·
 - β) την αποτελεσματική αντιμετώπιση κοινών κοινωνικών προκλήσεων·
 - γ) τη στήριξη των στόχων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης και τη συμπλήρωση των προγραμμάτων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής. Επιδιώκονται συνέργειες με άλλες πολιτικές της Ένωσης.
2. Οι στοχευμένες δράσεις με στόχο την προώθηση της συνεργασίας με συγκεκριμένες τρίτες χώρες ή ομάδες τρίτων χωρών υλοποιούνται με βάση τη στρατηγική προσέγγιση καθώς και το κοινό συμφέρον, τις προτεραιότητες και το αμοιβαίο όφελος, λαμβανομένων υπόψη των επιστημονικών και τεχνολογικών ικανοτήτων τους και των ευκαιριών της αγοράς, καθώς και του αναμενόμενου αντίκτυπου.

Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η αμοιβαία πρόσβαση σε προγράμματα τρίτων χωρών. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος, προωθούνται ο συντονισμός και οι συνέργειες με πρωτοβουλίες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών. Η φύση της συνεργασίας ενδέχεται να ποικίλλει ανάλογα με τις συγκεκριμένες χώρες-εταίρους.

Στις προτεραιότητες συνεργασίας λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις της ενωσιακής πολιτικής, οι ευκαιρίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και η δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 18

Ενημέρωση, επικοινωνία, εκμετάλλευση και διάδοση

1. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ, οι δραστηριότητες διάδοσης και επικοινωνίας θεωρούνται αναπόσπαστο τμήμα όλων των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα Ευρατόμ.
2. Οι δραστηριότητες επικοινωνίας μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - α) πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην καλύτερη ενημέρωση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ, ιδιαίτερα για τις περιφέρειες ή τους τύπους συμμετεχόντων που έχουν σχετικά χαμηλή συμμετοχή·
 - β) στοχοθετημένη συνδρομή σε έργα και κοινοπραξίες προκειμένου να τους παρασχεθεί πρόσβαση στις αναγκαίες δεξιότητες με σκοπό τη βελτιστοποίηση της κοινοποίησης, της εκμετάλλευσης και της διάδοσης αποτελεσμάτων·
 - γ) πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του διαλόγου και της συζήτησης με το κοινό, με θέμα επιστημονικά, τεχνολογικά και σχετικά με την καινοτομία ζητήματα,

και την αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών και μεθοδολογιών·

- δ) ανακοίνωση των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης εφόσον σχετίζονται με τους στόχους του παρόντος κανονισμού· ειδικότερα, η Επιτροπή θα παρέχει έγκαιρα και λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία στα κράτη μέλη.
3. Με την επιφύλαξη της Συνθήκης και της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης, οι δραστηριότητες διάδοσης μπορεί να περιλαμβάνουν:
- α) δραστηριότητες που συγκεντρώνουν τα αποτελέσματα σειράς έργων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μπορεί να χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές, προκειμένου να παρέχονται φιλικές προς τους χρήστες βάσεις δεδομένων και εκθέσεις που συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα·
 - β) διάδοση των αποτελεσμάτων σε υπευθύνους χάραξης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τυποποίησης, προκειμένου να προωθηθεί η χρήση των σχετικών με την πολιτική αποτελεσμάτων από τους κατάλληλους φορείς σε διεθνές, ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Έλεγχος

Άρθρο 19

Λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι

1. Το σύστημα ελέγχου που έχει θεσπιστεί για την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού θα σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να παρέχει εύλογη βεβαιότητα για την επίτευξη κατάλληλης διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πράξεων, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων, καθώς και της φύσης των σχετικών πληρωμών.
2. Το σύστημα ελέγχου διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα για τους συμμετέχοντες, ώστε να μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ και να προσελκυστούν σε αυτό οι άριστοι ερευνητές και οι πλέον καινοτόμες επιχειρήσεις.
3. Ως μέρος του συστήματος ελέγχου, η στρατηγική λογιστικού ελέγχου των δαπανών των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ βασίζεται στον δημοσιονομικό έλεγχο αντιπροσωπευτικού δείγματος δαπανών σε ολόκληρο το πρόγραμμα. Το εν λόγω αντιπροσωπευτικό δείγμα συμπληρώνεται από στοιχεία επιλεγόμενα βάσει εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με τις δαπάνες.

Οι λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών των έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ διεξάγονται με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, ώστε να ελαχιστοποιείται ο φόρτος του λογιστικού ελέγχου για τους συμμετέχοντες.

Άρθρο 20

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την

προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την ανάκτηση, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς επίσης, οσάκις κρίνεται σκόπιμο, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και χρηματικών ποινών.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει εγγράφων και επί τόπου, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους αναδόχους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει κονδύλια της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι λογιστικοί έλεγχοι από την Επιτροπή μπορούν να πραγματοποιούνται έως και δύο έτη μετά την τελική πληρωμή.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες, μεταξύ άλλων, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷ και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου²⁸, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που χρηματοδοτείται βάσει του προγράμματος Ευρατόμ.
4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις με τις οποίες η Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF εξουσιοδοτούνται ρητώς να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 21

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ σε ετήσια βάση, συμπεριλαμβανομένων της προόδου και των επιτευγμάτων. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά την επιτροπή του άρθρου 12.
2. Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις και θέτει στη διάθεση του κοινού τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

²⁸ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

Άρθρο 22
Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή διενεργεί, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που επιλέγονται με διαφανή διαδικασία, εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ. Η εν λόγω αξιολόγηση καλύπτει το σκεπτικό, την υλοποίηση και τα επιτεύγματα, καθώς και τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των μέτρων, προκειμένου να τροφοδοτήσει με στοιχεία κάθε απόφαση σχετικά με ενδεχόμενη ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή μεταγενέστερου μέτρου.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι άμεσες και έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ θα αποτελέσουν αντικείμενο χωριστών αξιολογήσεων.
3. Οι αξιολογήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 εκτιμούν την πρόοδο που συντελείται στην πορεία επίτευξης των στόχων που τίθενται στο άρθρο 3, συνεκτιμώντας τους σχετικούς δείκτες επιδόσεων που ορίζονται στο παράρτημα II.
4. Εφόσον χρειαστεί και είναι διαθέσιμα, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία δεδομένα και πληροφορίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχετικών μέτρων.
5. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, καθώς και τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23
Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2019.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 οι δραστηριότητες ή οι δράσεις που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από την Κοινότητα βάσει του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 εξακολουθούν να διέπονται από τους κανόνες που εφαρμόζονται σε αυτές τις δραστηριότητες ή δράσεις έως τη διακοπή, την ολοκλήρωση ή τον τερματισμό τους. Εάν απαιτηθεί, τυχόν εναπομένοντα καθήκοντα της επιτροπής που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 θα αναληφθούν από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που προβλέπεται στο άρθρο 4 μπορεί επίσης να καλύψει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι απαραίτητες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και των μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις που είναι διαθέσιμες στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και προκύπτουν από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που σχετίζονται με τον

κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 μεταφέρονται αυτομάτως στο πρόγραμμα Ευρατόμ και χρησιμοποιούνται από αυτό.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 140 παράγραφος 6 τρίτο εδάφιο του δημοσιονομικού κανονισμού, οι ετήσιες επιστροφές που παράγονται από χρηματοδοτικό μέσο το οποίο έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και προκύπτουν από τη μη χρήση κονδυλίων που διατέθηκαν στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού (Ευρατόμ) 1314/2013 αποδίδονται στο πρόγραμμα Ευρατόμ ή στο διάδοχο πρόγραμμα.

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικός/-οί τομέας/-είς πολιτικής στη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Στόχοι
- 1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.7. Προβλεπόμενος/-οι τρόπος/-οι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
 - 3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες
 - 3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις επιχειρησιακές πιστώσεις
 - 3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα
 - 3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
 - 3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Κανονισμός του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2019-2020) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

- 08 Έρευνα και καινοτομία
- 10 Κοινό Κέντρο Ερευνών

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά νέα δράση
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση²⁹
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά την παράταση υφιστάμενης δράσης
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά δράση προσανατολισμένη σε νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Πολυετείς στρατηγικοί στόχοι της Επιτροπής τους οποίους αφορά η πρόταση/πρωτοβουλία

Το πρόγραμμα Ευρατόμ ενισχύει το πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας και συντονίζει τις ερευνητικές προσπάθειες των κρατών μελών, αποτρέποντας έτσι άσκοπες επικαλύψεις, διατηρώντας «κρίσιμη μάζα» σε βασικούς τομείς και διασφαλίζοντας ότι η δημόσια χρηματοδότηση χρησιμοποιείται με βέλτιστο τρόπο. Οι τεχνικοί στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ είναι η βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και η συμβολή στη μακροπρόθεσμη απαλλαγή του ενεργειακού συστήματος από ανθρακούχες εκπομπές με τρόπο ασφαλή, αποδοτικό και προστατευμένο έναντι έκνομων ενεργειών. Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας» στηρίζοντας προεμπορικές και εγκάρσιες δραστηριότητες πυρηνικής έρευνας συναφείς με τη σχετική πολιτική και διευκολύνοντας τη διαδικασία μεταφοράς γνώσεων και τεχνολογίας μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας, της βιομηχανίας και των δημόσιων αρχών. Δίνοντας έμφαση στην εκπαίδευση σε όλες του τις δραστηριότητες, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της υφιστάμενης πυρηνικής βιομηχανίας και δημιουργώντας έναν νέο τομέα βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας για την ενέργεια σύντηξης ειδικότερα, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα οδηγήσει σε ανάπτυξη και σε νέες θέσεις εργασίας σε ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι για έμμεσες δράσεις

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικός στόχος αριθ. 1 – Υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων·

²⁹ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Ειδικός στόχος αριθ. 2 – Συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικώς παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης·

Ειδικός στόχος αριθ. 3 – Υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας της πυρηνικής εμπειρογνομosύνης και αριστείας στην Ένωση·

Ειδικός στόχος αριθ. 4 – Υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και ανάπτυξη ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφαλούς και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων·

Ειδικός στόχος αριθ. 5 – Πρόοδος προς την κατάδειξη της σκοπιμότητας της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης·

Ειδικός στόχος αριθ. 6 – Ενέργειες ώστε να τεθούν οι βάσεις για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης·

Ειδικός στόχος αριθ. 7 – Προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας·

Ειδικός στόχος αριθ. 8 – Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας·

1.4.3. Ειδικοί στόχοι για άμεσες δράσεις

Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος αριθ. 1 – Βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται η ασφάλεια καυσίμων και αντιδραστήρων, η διαχείριση αποβλήτων, ο παροπλισμός και η ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·

Ειδικός στόχος αριθ. 2 – Βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά·

Ειδικός στόχος αριθ. 3 – Αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση·

Ειδικός στόχος αριθ. 4 – Ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·

Ειδικός στόχος αριθ. 5 – Υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία, και της σχετικής εξελισσόμενης νομοθεσίας της ΕΕ.

1.4.4. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

1) Οι επιπτώσεις του προγράμματος Ευρατόμ μπορούν να αναμένονται στη βελτίωση της ασφαλούς εκμετάλλευσης των πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, στην πραγματοποίηση περαιτέρω σημαντικών βημάτων για την ασφαλή εφαρμογή της γεωλογικής διάθεσης πυρηνικών αποβλήτων υψηλής ραδιενέργειας και μακρόβιων πυρηνικών αποβλήτων, και στην εξασφάλιση αυστηρότερης ρύθμισης των

βιομηχανικών και ιατρικών πρακτικών που περιλαμβάνουν τη χρήση ιοντίζουσας ακτινοβολίας.

2) Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα οδηγήσει σε αυξημένη πυρηνική προστασία μέσω της έρευνας σχετικά με τις πυρηνικές διασφαλίσεις και μέσω της εφαρμογής βελτιωμένων τεχνολογιών επαλήθευσης και ανίχνευσης, όσον αφορά τόσο τα πυρηνικά υλικά όσο και τον κύκλο πυρηνικών καυσίμων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ικανότητες εγκληματολογικής έρευνας περί τα πυρηνικά για τη στήριξη των κρατών μελών συνολικά.

3) Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμβάλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και εμπειρογνωμοσύνης στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας στην Ένωση μέσω δράσεων έρευνας, κατάρτισης και κινητικότητας, και επίσης μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις έρευνας και της χρήσης τους.

4) Μέσω της στήριξης της έρευνας για τη σύντηξη, στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ θα αναπτυχθούν σχετικές τεχνολογίες και θα εγκριθούν υλικά για σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για σκοπούς επίδειξης.

1.4.5. Δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης της πρότασης/πρωτοβουλίας.

Στην ενότητα που ακολουθεί καθορίζονται για τους ειδικούς στόχους του προγράμματος Ευρατόμ ορισμένοι βασικοί δείκτες για την αξιολόγηση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων.

Δείκτες για έμμεσες δράσεις:

1) Υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων

Δείκτης: Αριθμός έργων (κοινές ερευνητικές δράσεις και/ή συντονισμένες δράσεις) που είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε εμφανή βελτίωση των πρακτικών πυρηνικής ασφάλειας στην Ευρώπη

Τρέχουσα κατάσταση: 21 (2017) / Στόχος: 33 (2020)

2) Συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικώς παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης

Δείκτης: Αριθμός έργων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικώς παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων

Τρέχουσα κατάσταση: 10 (2017) / Στόχος: 11 (2020)

3) Υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας της πυρηνικής εμπειρογνωμοσύνης και αριστείας σε επίπεδο Ένωσης

Δείκτης: αριθμός διδακτορικών φοιτητών, ερευνητών μεταδιδακτορικού επιπέδου, εκπαιδευομένων και υποτρόφων που λαμβάνουν στήριξη από την Ευρατόμ

Τρέχουσα κατάσταση: 745 (2017) / Στόχος: 1000 (σύνολο για την περίοδο 2014-2020)

4) Υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και της ανάπτυξης ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφαλούς και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων

Δείκτης: Αριθμός έργων που είναι πιθανόν να έχουν εμφανείς επιπτώσεις στην κανονιστική πρακτική όσον αφορά την ακτινοπροστασία

Τρέχουσα κατάσταση: 2 (2017) / Στόχος: 3 (2020)

5) Πρόοδος προς την κατάδειξη της σκοπιμότητας της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης

Δείκτης: Αριθμός δημοσιεύσεων σε περιοδικά υψηλού κύρους

Τρέχουσα κατάσταση: περίπου 350 (2016) / Στόχος: 350 (2020)

6) Ενέργειες ώστε να τεθούν οι βάσεις για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών,

τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης

Δείκτης: Ποσοστό των καθορισμένων ορόσημων του χάρτη πορείας της Ευρατόμ σχετικά με τη σύντηξη για την περίοδο 2014-2020 τα οποία έχουν επιτευχθεί από το πρόγραμμα Ευρατόμ

Τρέχουσα κατάσταση: 28 % (2015) / Στόχος: 90 % (2020)

7) Προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας

Δείκτης: Αριθμός τεχνοβλαστών (spin-off) από την έρευνα με αντικείμενο τη σύντηξη στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ

Τρέχουσα κατάσταση: 3 (2015) / Στόχος: 12 (2020)

Δείκτης: Αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας από ευρωπαϊκά εργαστήρια σύντηξης

Τρέχουσα κατάσταση: 2 νέα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ετησίως (2015) / Στόχος: 8 (2020)

8) Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας

Δείκτης: Αριθμός ερευνητών που χρησιμοποιούν ερευνητικές υποδομές μέσω της στήριξης που παρέχει η Ευρατόμ για την κινητικότητα και την πρόσβαση (ανά έτος)

Τρέχουσα κατάσταση: 958 (2015) / Στόχος: 1000 (2020)

Δείκτες για άμεσες δράσεις

1) Βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται: η ασφάλεια καυσίμων και αντιδραστήρων, η διαχείριση αποβλήτων, ο παροπλισμός και η ετοιμότητα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

- Δείκτης υποστήριξης πολιτικής από το JRC – Αριθμός περιπτώσεων διαπιστωθέντος απτού ειδικού αντίκτυπου σε πολιτικές της Ένωσης ως αποτέλεσμα της τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης πολιτικής που παρέχεται από το JRC. Ο δείκτης αυτός μετρά τις περιπτώσεις στις οποίες η στήριξη του JRC καθίσταται μέρος ή ακόμα και βάση της ευρωπαϊκής πολιτικής, ήτοι περιπτώσεις στις οποίες οι εργασίες του JRC βοήθησαν να στηριχτούν οι προτεραιότητες της Επιτροπής σε άρθρα και ισχυρή επιστημονική βάση τεκμηρίωσης. Ο αντίκτυπος προσδιορίζεται κατά την ετήσια αξιολόγηση του JRC που διενεργείται από εσωτερική ομάδα ομοτίμων εμπειρογνομόνων βάσει μεθοδολογίας αξιολόγησης πιστοποιημένης κατά ISO:

Τρέχουσα κατάσταση: 15 (2016) / Στόχος: 15 ανά έτος (2019-2020)

- Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του JRC – Αριθμός δημοσιεύσεων με αξιολόγηση από ομοτίμους. Ο δείκτης αυτός μετρά τα αξιολογημένα από ομοτίμους

άρθρα που έχουν δημοσιευτεί σε ένα δεδομένο έτος σε περιοδικά των οποίων οι τίτλοι απαριθμούνται στο εκτενές ευρετήριο επιστημονικών βιβλιογραφικών αναφορών Thomson-Reuters (Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded - SCI-e) και/ή στο ευρετήριο βιβλιογραφικών αναφορών κοινωνικών Επιστημών (Social Science Citation Index - SSCI). Ο εν λόγω δείκτης απεικονίζει τον βαθμό στον οποίο το JRC δημοσιεύει τα αποτελέσματα της έρευνάς του:

Τρέχουσα κατάσταση: 45 (2016) / Στόχος: 50 ανά έτος (2019-2020)

2) Βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά.

- Δείκτης υποστήριξης πολιτικής από το JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 19 (2016) / Στόχος: 22 (2019-2020)

- Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 21 (2016) / Στόχος: 22 (2019-2020)

3) Αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση στον πυρηνικό τομέα.

- Δείκτης υποστήριξης πολιτικής από το JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 6 (2016) / Στόχος: 12 (2019-2020)

- Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 50 (2016) / Στόχος: 55 (2019-2020)

4) Ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

- Δείκτης υποστήριξης πολιτικής από το JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 9 (2016) / Στόχος: 10 (2019-2020)

- Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 15 (2016) / Στόχος: 18 (2019-2020)

5) Υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία και της σχετικής εξελισσόμενης νομοθεσίας της ΕΕ.

- Δείκτης υποστήριξης πολιτικής από το JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 13 (2016) / Στόχος: 18 (2019-2020)

- Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του JRC: Τρέχουσα κατάσταση: 7 (2016) / Στόχος: 7 (2019-2020)

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών

Η εστίαση του προγράμματος σχετικά με την σχάση σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια ανταποκρίνεται στις βασικές κοινωνικές ανησυχίες όσον αφορά τη χρήση της τρέχουσας πυρηνικής τεχνολογίας, για παράδειγμα σε σχέση με τη λειτουργική ασφάλεια των πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και την ασφαλή διάθεση των πλέον επικίνδυνων μορφών ραδιενεργών αποβλήτων (απόβλητα υψηλής ραδιενέργειας και αναλωμένα πυρηνικά καύσιμα).

Η έρευνα για τη σύντηξη μπορεί να έχει αντίκτυπο μόνο μακροπρόθεσμα αλλά η ενέργεια και η αλλαγή του κλίματος βρίσκονται στην κορυφή του πολιτικού θεματολογίου ενώ, ως δυνητική ασφαλής πηγή ηλεκτρικής ενέργειας βασικού φορτίου

και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, η σύντηξη και η σχετική έρευνα είναι σαφώς σημαντικές στο πλαίσιο αυτό.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (ενδέχεται να προκύψει από διαφορετικούς παράγοντες, π.χ. οφέλη σε ό,τι αφορά τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, αυξημένη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη της αξίας που θα δημιουργούσαν σε διαφορετική περίπτωση τα κράτη μέλη ενεργώντας μεμονωμένα.

Βασικό στοιχείο της προστιθέμενης αξίας του προγράμματος Ευρατόμ είναι η δυνατότητα αξιοποίησης μεγαλύτερης δεξαμενής αριστείας, ικανοτήτων και διεπιστημονικότητας στον τομέα της πυρηνικής έρευνας απ' ό,τι είναι δυνατό σε επίπεδο μεμονωμένων κρατών μελών. Το πρόγραμμα Ευρατόμ καθιστά επίσης δυνατή την εφαρμογή μιας προσέγγισης σε ευρωπαϊκή κλίμακα για τη βελτίωση –μέσω συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας– της πυρηνικής ασφάλειας και της ακτινοπροστασίας σε όλους τους τομείς εφαρμογής, η οποία συμπληρώνει τις οδηγίες Ευρατόμ για την πυρηνική ασφάλεια, τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων και τα βασικά πρότυπα ασφάλειας. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να επιτευχθεί τεκμηριωμένη επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος σε όλους τους τομείς, η οποία δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την εφαρμογή συνεργατικής πανευρωπαϊκής προσέγγισης. Σε τομείς όπως η εκπαίδευση και η κατάρτιση, η χρήση ερευνητικών υποδομών και η διεθνής συνεργασία, το πρόγραμμα Ευρατόμ καθιστά επίσης δυνατό τον συντονισμό σε πολύ ευρύτερη βάση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτό συνεπάγεται ιδιαίτερα οφέλη για τα μικρότερα κράτη μέλη, ιδίως εκείνα που διαθέτουν προγράμματα πυρηνικής ενέργειας, τα οποία μπορούν να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας που δημιουργούνται μέσω της δυνατότητας συγκέντρωσης πόρων από μια δεξαμενή ευρωπαϊκής κλίμακας. Στο ευρύτερο ενεργειακό πλαίσιο, στο οποίο η ευρωπαϊκή διάσταση προάγεται κατά κύριο λόγο μέσω της Ένωσης Ενέργειας, το πρόγραμμα Ευρατόμ διαδραματίζει επίσης βασικό ρόλο βάσει του «πυλώνα έρευνας, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας», ιδίως ως μέρος των δραστηριοτήτων του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο SET).

- 1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρατόμ βασίζεται στην πείρα που έχει συσσωρευτεί από παλαιότερα προγράμματα της Ευρατόμ. Σε μια χρονική περίοδο αρκετών δεκαετιών, τα προγράμματα της Ευρατόμ:

– έχουν επιτύχει όσον αφορά τη συμμετοχή των καλύτερων ερευνητών και ιδρυμάτων της Ευρώπης στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας·

– έχουν συμβάλει σημαντικά στη γνωσιακή βάση της Ευρώπης στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και είχαν σημαντικό αντίκτυπο στη δικτύωση και τη συνεργασία, συμβάλλοντας σε μεγάλο βαθμό στην αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής πυρηνικής έρευνας.

Παράλληλα με τις επιτυχίες, πρέπει να αντληθούν σημαντικά διδάγματα από το παρελθόν:

– η έρευνα, η καινοτομία και η εκπαίδευση θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με πιο συντονισμένο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η συνάφεια των δραστηριοτήτων και η αμοιβαία συνέργεια με εθνικά προγράμματα·

- τα αποτελέσματα της έρευνας θα πρέπει να διαδίδονται καλύτερα και να αξιοποιούνται σε νέα προϊόντα, διεργασίες και υπηρεσίες·
 - η λογική παρέμβασης θα πρέπει να είναι περισσότερο εστιασμένη, συγκεκριμένη, λεπτομερής και διαφανής·
 - κατά τη διαδικασία σχεδιασμού των έργων θα πρέπει να εξετάζεται ο αναμενόμενος αντίκτυπος·
 - θα πρέπει να ενισχυθεί η παρακολούθηση και η αξιολόγηση στη φάση εκτέλεσης.
- Στις συστάσεις για άμεσες δράσεις που διατυπώνονται στις πρόσφατες εκθέσεις αξιολόγησης, υπογραμμίζεται ότι το JRC μπορεί
- να προωθήσει την ισχυρότερη ενοποίηση της παραγωγής γνώσης στην Ένωση·
 - να δρομολογήσει την εκπόνηση αναλύσεων επιπτώσεων και μελετών κόστους-οφέλους για συγκεκριμένες εργασίες ως μέρος του νέου προγράμματος του JRC·
 - να βελτιώσει τη διαχείριση γνώσεων, διευκολύνοντας τη μεταφορά γνώσεων και δεξιοτήτων εντός της ΕΕ και σε παγκόσμιο επίπεδο·
 - να ενισχύσει τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης που υλοποιεί, προσφέροντας την πείρα και την υποδομή του στην επόμενη γενιά πυρηνικών επιστημόνων·
 - να δημιουργήσει μεγαλύτερη συνέργεια μεταξύ των πυρηνικών και μη πυρηνικών δραστηριοτήτων του αξιοποιώντας τις δυνατότητες μεταφοράς γνώσεων σε ορισμένους τομείς.

1.5.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Το πρόγραμμα Ευρατόμ (2019-2020) συμβάλλει στους στόχους που περιγράφονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020). Μπορούν συνεπώς να δημιουργηθούν κατάλληλοι σύνδεσμοι και διεπαφές μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020» μέσω εγκάρσιων δράσεων. Το πρόγραμμα συμβάλλει στην εφαρμογή του κεφαλαίου 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, το οποίο αφορά το σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της ΕΕ. Συμβάλλει επίσης στα θεματολόγια και τις στρατηγικές της ΕΕ για τον τομέα της ασφάλειας.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

- ☒ Πρόταση/Πρωτοβουλία **περιορισμένης διάρκειας**
 - ☐ Πρόταση/Πρωτοβουλία με ισχύ από 01/01/2019 έως 31/12/2020
 - ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2019 έως το 2026
- ☐ Πρόταση/Πρωτοβουλία **απεριόριστης διάρκειας**
 - Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το ΕΕΕΕ έως το ΕΕΕΕ
 - και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης³⁰

- ☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

³⁰ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς
- ☒ **Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη**
- ☐ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:
 - ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
 - ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
 - ☐ στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
 - ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 208 και 209 του δημοσιονομικού κανονισμού
 - ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
 - ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
 - *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Η διαχείριση του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί μέσω των υπηρεσιών της Επιτροπής

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Οι επιδόσεις του προγράμματος παρακολουθούνται σε ετήσια βάση μέσω ενός συνόλου βασικών δεικτών επιδόσεων. Επίσης, γίνεται επισκόπηση των δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης σε ετήσιες εκθέσεις οι οποίες καταρτίζονται από τη ΓΔ RTD και το JRC. Τα επιμέρους έργα υπόκεινται σε υποχρεωτική ενδιάμεση αξιολόγηση.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σαφή ανάγκη για διαχείριση του προϋπολογισμού με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, και για πρόληψη της απάτης και της σπατάλης πόρων. Η Επιτροπή εξακολουθεί να έχει ως απώτερο στόχο να επιτύχει ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων κάτω του 2 % του συνόλου των δαπανών κατά τη διάρκεια ζωής του προγράμματος, και για τον σκοπό αυτό, εισήγαγε σειρά μέτρων απλούστευσης. Ωστόσο, πρέπει να εξεταστούν και άλλοι στόχοι, όπως η ελκυστικότητα και η επιτυχία της ερευνητικής πολιτικής της Ένωσης, η διεθνής ανταγωνιστικότητα, η επιστημονική αριστεία και, ιδίως, το κόστος των ελέγχων (βλέπε σημείο 2.2.2). Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (κατά τη διαδικασία απαλλαγής για το 2014) σύμφωνα με την οποία [το ΕΚ] «διατηρεί την πεποίθηση ότι η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για μια αποδεκτή ισορροπία μεταξύ της ελκυστικότητας των προγραμμάτων για τους συμμετέχοντες και της θεμιτής αναγκαιότητας λογοδοσίας και δημοσιονομικού ελέγχου». Λαμβανομένης υπόψη της ισορροπίας μεταξύ των στοιχείων αυτών, προτείνεται οι Γενικές Διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού έρευνας και καινοτομίας να καθιερώσουν ένα αποτελεσματικό ως προς το κόστος σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο θα παρέχει επαρκή εγγύη ότι ο κίνδυνος σφάλματος κατά τη διάρκεια της πολυετούς περιόδου δαπανών θα κυμαίνεται ετησίως από 2 % έως 5 %, με απώτερο σκοπό την επίτευξη επιπέδου εναπομενόντων σφαλμάτων όσο το δυνατόν πλησιέστερου στο 2 % κατά το κλείσιμο των πολυετών προγραμμάτων, αφού θα έχει συνεκτιμηθεί ο δημοσιονομικός αντίκτυπος όλων των λογιστικών ελέγχων και των μέτρων διόρθωσης και ανάκτησης.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που έχει καθοριστεί

Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου των επιχορηγήσεων βασίζεται στα εξής:

- στην εφαρμογή των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής·
- στις διαδικασίες επιλογής των καλύτερων έργων και στη μετατροπή των εν λόγω διαδικασιών σε νομικά μέσα·
- στη διαχείριση έργων και συμβάσεων καθ' όλη τη διάρκεια ζωής κάθε έργου·
- στους εκ των προτέρων ελέγχους επί του συνόλου των αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένης της παραλαβής των πιστοποιητικών ελέγχου και της εκ των προτέρων πιστοποίησης των μεθοδολογιών κόστους·
- στους εκ των υστέρων λογιστικούς ελέγχους επί δείγματος αιτήσεων· και

– στην επιστημονική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των έργων.

Για τις άμεσες δράσεις, στους οικονομικούς μηχανισμούς συμπεριλαμβάνονται οι εκ των προτέρων έλεγχοι των δημοσίων συμβάσεων και οι εκ των υστέρων έλεγχοι. Οι κίνδυνοι εκτιμώνται ετησίως και η πρόοδος στην εκτέλεση των εργασιών και η κατανάλωση πόρων παρακολουθούνται τακτικά, με βάση καθορισμένους στόχους και δείκτες.

2.2.3. Εκτιμώμενο κόστος και όφελος των ελέγχων και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος

Το κόστος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου για τις Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού έρευνας και καινοτομίας (συμπεριλαμβανομένης της Ευρατόμ) εκτιμήθηκε σε 267 εκατ. EUR ετησίως (με βάση την αρχή του ανεκτού κινδύνου σφάλματος για το 2009). Επίσης έχει οδηγήσει σε σημαντική επιβάρυνση των δικαιούχων και των υπηρεσιών της Επιτροπής. Υπήρξε μια ισχυρή αίσθηση, μεταξύ των δικαιούχων, καθώς και της νομοθετικής αρχής, ότι το βάρος του ελέγχου έχει γίνει δυσβάστακτο. Αυτό ενέχει τον κίνδυνο να πληγεί η ελκυστικότητα του ερευνητικού προγράμματος της Ένωσης και συνεπώς να επηρεαστεί αρνητικά η έρευνα και η καινοτομία στην Ένωση. Το 43 % του συνολικού κόστους του ελέγχου για τις υπηρεσίες της Επιτροπής (μη συμπεριλαμβανομένων των δαπανών του δικαιούχου) αφορά το στάδιο της διαχείρισης έργου, το 18 % την επιλογή των προτάσεων και το 16 % τη διαπραγμάτευση των συμβάσεων. Οι εκ των υστέρων λογιστικοί έλεγχοι και η εκτέλεση των αποτελεσμάτων τους ανήλθε στο 23 % (61 εκατ. EUR) του συνόλου. Ωστόσο, αυτή η σημαντική προσπάθεια ελέγχου δεν κατάφερε να επιτύχει πλήρως τον στόχο της. Το εκτιμώμενο ποσοστό «εναπομενόντων» σφαλμάτων για το 7ο ΠΠ, αφού ελήφθησαν υπόψη όλες οι ανακτήσεις και οι διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν, παραμένει πάνω από 2 %. Το τρέχον ποσοστό σφαλμάτων από τους λογιστικούς ελέγχους του 7ου ΠΠ που διενήργησε η Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας είναι περίπου 5 %, και μειώνεται στο 3 % περίπου λόγω των αποτελεσμάτων των λογιστικών ελέγχων. Το ποσοστό εναπομενόντων σφαλμάτων 2 % δεν είναι πιθανό να επιτευχθεί. Το ποσοστό σφαλμάτων που διαπίστωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο κινείται σε παρόμοια επίπεδα.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

Οι Γενικές Διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού έρευνας και καινοτομίας είναι αποφασισμένες να καταπολεμήσουν την απάτη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης επιχορηγήσεων. Έχουν αναπτύξει και εφαρμόζουν στρατηγικές καταπολέμησης της απάτης, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης χρήσης πληροφοριών, ειδικά χρησιμοποιώντας προηγμένα εργαλεία της τεχνολογίας των πληροφοριών, καθώς και μέσω κατάρτισης και ενημέρωσης του προσωπικού. Έχουν θεσπιστεί κυρώσεις για την αποτροπή της απάτης και επιβάλλονται κατάλληλες ποινές εάν διαπιστωθεί απάτη. Οι εν λόγω προσπάθειες θα συνεχιστούν. Συνολικά, τα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να έχουν θετικό αντίκτυπο στην καταπολέμηση της απάτης, ειδικότερα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον λογιστικό έλεγχο με βάση τον κίνδυνο και στην ενισχυμένη επιστημονική αξιολόγηση και έλεγχο. Υπογραμμίζεται ότι οι διαπιστωθείσες απάτες είναι ελάχιστες σε αναλογία προς το σύνολο των δαπανών,

ωστόσο οι Γενικές Διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού έρευνας εξακολουθούν να δεσμεύονται για την καταπολέμησή τους. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι, όταν υλοποιούνται δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων καταπολέμησης της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπιστούν παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, κατά περίπτωση, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει εγγράφων και επιτόπιου ελέγχου, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους ανάδοχους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει κονδύλια της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στους οικονομικούς παράγοντες που έχουν σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με τη χρηματοδότηση αυτή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 με στόχο τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης ενέργειας που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση που αφορά χρηματοδότηση εκ μέρους της Ένωσης. Με την επιφύλαξη των ανωτέρω παραγράφων, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης, καθώς και οι συμβάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τέτοιου είδους λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ³¹	χωρών ΕΖΕΣ ³²	υποψηφίων για ένταξη χωρών ³³	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
1	08 01 Διοικητικές δαπάνες του τομέα πολιτικής «Έρευνα και καινοτομία»	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	08 01 05 11 Δαπάνες σχετικές με μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους που υλοποιούν προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 08 01 05 12 Εξωτερικό προσωπικό που υλοποιεί προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 08 01 05 13 Άλλες διαχειριστικές δαπάνες για προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 10 01 Διοικητικές δαπάνες του τομέα πολιτικής «Άμεση έρευνα» 10 01 05 Δαπάνες στήριξης για προγράμματα έρευνας και καινοτομίας στον τομέα πολιτικής «Άμεση έρευνα» 10 01 05 11 Δαπάνες σχετικές με μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους που υλοποιούν προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 10 01 05 12 Εξωτερικό προσωπικό που υλοποιεί προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 10 01 05 13 Άλλες διαχειριστικές δαπάνες για προγράμματα έρευνας και καινοτομίας — Πρόγραμμα Ευρατόμ 10 01 05 14 Άλλες δαπάνες για νέες μείζονες ερευνητικές υποδομές — Πρόγραμμα	ΔΠ				

³¹ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

³² ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

³³ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφιες για ένταξη χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

Ευρατόμ 08 03 Έμμεσες δράσεις έρευνας του προγράμματος Ευρατόμ 08 03 01 01 Έρευνα της Ευρατόμ για την ενέργεια από σύντηξη 08 03 01 02 Δράσεις της Ευρατόμ για την πυρηνική σχάση και την ακτινοπροστασία 08 03 50 Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη 08 03 51 Ολοκλήρωση του προηγούμενου προγράμματος-πλαισίου έρευνας της Ευρατόμ (2007 έως 2013) 10 03 Πρόγραμμα Ευρατόμ — Άμεσες δράσεις 10 03 01 Δραστηριότητες άμεσης έρευνας της Ευρατόμ 10 03 50 Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη 10 03 50 01 Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (2014 έως 2020) 10 03 50 02 Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (πριν από το 2014) 10 03 51 Ολοκλήρωση του έβδομου προγράμματος-πλαισίου — Ευρατόμ (2007 έως 2013) 10 03 52 Ολοκλήρωση προηγούμενων προγραμμάτων-πλαισίων της Ευρατόμ (πριν από το 2007)					
---	--	--	--	--	--

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Άνευ αντικειμένου.

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες

3.2.1.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες - Έμμεση έρευνα

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη
--	---	--

ΓΔ: RTD (Έμμεση έρευνα)			2019	2020	>2020	ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 03 01 xx	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)= 1α+1β	228,353	242,976	-	471,328
	Πληρωμές	(2)= 2α+2β	60,000	244,080	167,248	471,328
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 03 01 01	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	159,321	169,523	-	328,844
	Πληρωμές	(2α)	60,000	130,092	138,751	328,844
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 03 01 02	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1β)	69,032	73,452	-	142,484
	Πληρωμές	(2β)	-	113,988	28,497	142,484
• Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ³⁴						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ RTD	Αναλήψεις	=(1)+(3)	242,928	258,485	-	501,413

³⁴ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

	υποχρεώσεων					
	Πληρωμές	=2+2α +3	74,576	259,589	167,248	501,413

3.2.1.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες - Άμεση έρευνα

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

ΓΔ: Κοινό Κέντρο Ερευνών (Άμεση έρευνα)			2019	2020	> 2021	ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.03	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	Πληρωμές	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.03.01	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	11,316	11,769	0	23,085
	Πληρωμές	(2α)	4,640	9,917	8,528	23,085
• Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05.11			56,368	58,623	0	114,991
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05.12			10,400	10,816	0	21,216
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05.13			36,447	37,905	0	74,352
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05.14			15,702	19,461	0	35,163
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α +3	130,234	138,573		268,807

για τη ΓΔ JRC	Πληρωμές	=2+2α +3	123,557	136,722	8,528	268,807
---------------	----------	-------------	---------	---------	-------	---------

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	5	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		2019	2020	>2020	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: RTD Έμμεση έρευνα + JRC Άμεση έρευνα					
• Ανθρώπινοι πόροι		0	0	0	0
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ RTD + JRC	Πιστώσεις	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τον ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0	0	0	0

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

3.2.1.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες - Έμμεση + Άμεση έρευνα

ΓΔ: RTD + Κοινό Κέντρο Ερευνών			2019	2020	> 2020	ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08 03 01	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	228,353	242,976	-	471,328
	Πληρωμές	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328

Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.03.01	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	11,316	11,769	0	23,085
	Πληρωμές	(2α)	4,640	9,917	8,528	23,085
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων						
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 08.01.05.xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Αριθμός γραμμής του προϋπολογισμού: 10.01.05.xx			118,917	126,804	0	245,722
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τις ΓΔ RTD + JRC	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α +3	373,161	397,057	0	770,218
	Πληρωμές	=2+2α +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019	2020	>2020	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλασίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	373,161	397,057	0	770,218
	Πληρωμές	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ				

↓	Είδος ³⁵	Μέσο κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Συνολικός αριθμός	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ								
- Αποτέλεσμα ΕΥΡΑΤΟΜ Έμμεση έρευνα για τη	Εκθέσεις που περιγράφουν γεγονότα, πορίσματα	Άνευ	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
- Αποτέλεσμα ΕΥΡΑΤΟΜ Έμμεση έρευνα για τη σχάση		3-5 εκατ.	25	69,032	25	73,453	50	142,484
- Αποτέλεσμα ΕΥΡΑΤΟΜ Άμεση έρευνα JRC (***)	Προϊόντα και υπηρεσίες για υπευθύνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085
Σύνολο για τον ειδικό στόχο			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* ο υπολογισμός του μέσου κόστους δεν θα ήταν αξιόπιστος στο συγκεκριμένο πεδίο με την υπογραφή 1 επιχορήγησης και οποιασδήποτε σύμβασης δυνάμει του άρθρου 10 της Συνθήκης

** οι συμμετέχοντες στην επιχορήγηση της EUROfusion υποβάλλουν εκθέσεις για 33 δέσμες εργασιών

(***) Τα αποτελέσματα των δράσεων άμεσης έρευνας είναι κυρίως προϊόντα και υπηρεσίες για υπευθύνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ που απορρέουν από το πολυετές πρόγραμμα εργασίας 2019-2020 του JRC και τα οποία προγραμματίζεται να δημοσιοποιηθούν από το JRC ως αποτέλεσμα των πυρηνικών δραστηριοτήτων άμεσης έρευνας που διεξάγει. Αφορούν επιστημονικές εκθέσεις και εκθέσεις πολιτικής, υλικό αναφοράς, επικυρωμένες μεθόδους, τεχνικά συστήματα, συστήματα επιστημονικών πληροφοριών, βάσεις δεδομένων, κ.λπ. Το πολυετές πρόγραμμα εργασίας του JRC είναι ένα κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας που αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της Επιτροπής. Υπό την έννοια αυτή, ο αριθμός των παραδοτέων που προγραμματίζονται από το πρόγραμμα εργασίας υπόκειται σε αλλαγές, δεδομένου ότι θα χρειαστεί να ληφθούν υπόψη μελλοντικά αιτήματα της Επιτροπής. Αξιόπιστη εκτίμηση για τα προγραμματιζόμενα παραδοτέα της περιόδου 2019-2020 δεν θα είναι δυνατό να παρασχεθεί πριν από το τέλος του 2018, όταν θα έχει οριστικοποιηθεί το νέο πρόγραμμα εργασίας.

(****) Το μέσο κόστος του αποτελέσματος παρουσιάζει μεγάλη διακύμανση. Για παράδειγμα, ένα συνηθισμένο παραδοτέο (π.χ. ένα περιοδικό δελτίο πρόβλεψης των καλλιεργειών) δεν μπορεί να συγκριθεί με την τελική έκθεση μιας μεγάλης και ενδεχομένως δαπανηρής μελέτης για την οποία σημαντικό ποσό πιστώσεων ενδεχομένως έχει καταλήξει σε ένα μόνο έγγραφο της μελέτης. Και τα δύο είναι σημαντικά και χρήσιμα, αλλά υπηρετούν πολύ διαφορετικούς σκοπούς. Το αναφερόμενο μέσο κόστος είναι απλώς ένας μαθηματικός υπολογισμός: διαίρεση του προϋπολογισμού διά του εκτιμώμενου αριθμού αποτελεσμάτων.

³⁵ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (παράδειγμα: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.)

3.2.2.1. Συνοπτική παρουσίαση

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	--------

TOMEA 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου			
Ανθρώπινοι πόροι	0	0	0
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0	0	0
Μερικό σύνολο του TOMEA 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0	0	0

Εκτός του TOMEA 5³⁶ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Έμμεση έρευνα	Άμεση έρευνα	Έμμεση έρευνα	Άμεση έρευνα	Έμμεση έρευνα	Άμεση έρευνα
Ανθρώπινοι πόροι	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

ΣΥΝΟΛΟ / ΓΔ	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
ΣΥΝΟΛΟ / έτος	133,493		142,314		275,807	

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

³⁶ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.2.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)			
XX 01 01 01 (έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής)			
XX 01 01 02 (αντιπροσωπεία της ΕΕ)			
08 01 05 01 (έμμεση έρευνα)	68	68	
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)	493	493	
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης — ΠΑ)³⁷			
XX 01 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)			
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες)			
XX 01 04 yy³⁸	- στην έδρα		
	- σε αντιπροσωπείες		
08 01 05 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)	14	14	
10 01 05 02 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)	176	176	
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)			
ΣΥΝΟΛΟ	751	751	

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακαταταχισθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Καθήκοντα που απορρέουν από το ειδικό πρόγραμμα πυρηνικής έρευνας/άμεσης και έμμεσης έρευνας, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση πυρηνικών αποβλήτων, την πυρηνική ασφάλεια και τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την προστασία και την πυρηνική σύντηξη.
Εξωτερικό προσωπικό	

³⁷ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό οργανισμού· JED = Νεαρός εμπειρογνώμονας σε αντιπροσωπεία.

³⁸ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.3. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με τον ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μέσου ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

3.2.4. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία προβλέπει τη συγχρηματοδότηση που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2019	Έτος 2020	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης	Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα		
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων	π.υ.*	π.υ.*	π.υ.*

* θα προστεθεί σε μεταγενέστερο στάδιο

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☒ στα διάφορα έσοδα

σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ³⁹	
		2019	2020
Θέση 6011		π.υ.	π.υ.
Θέση 6013		π.υ.	π.υ.
Θέση 6031		π.υ.	π.υ.

Ως προς τα διάφορα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

³⁹

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 25 % για έξοδα είσπραξης.

08 03 50: Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

10 03 50 Πιστώσεις προερχόμενες από τη συμμετοχή τρίτων (εκτός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου) στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

Να προσδιοριστεί η μέθοδος υπολογισμού των επιπτώσεων στα έσοδα.

Τα συνδεδεμένα κράτη συμβάλλουν στη συμπληρωματική χρηματοδότηση του προγράμματος Ευρατόμ μέσω συμφωνιών σύνδεσης. Η μέθοδος υπολογισμού έχει συνομολογηθεί στις εν λόγω συμφωνίες σύνδεσης και δεν είναι αναγκαστικά η ίδια σε όλες τις συμφωνίες. Οι υπολογισμοί βασίζονται κυρίως στο ΑΕΠ του συνδεδεμένου κράτους σε σύγκριση με το συνολικό ΑΕΠ των κρατών μελών, ενώ συγχρόνως το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται στον συνολικό προϋπολογισμό.